

POSTANOWIENIE

28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 28 maja 2025 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku Dyrektora Wojewódzkiego Zespołu Lecznictwa
Psychiatrycznego w O.
z udziałem H. K.
o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego,
na skutek skargi kasacyjnej H. K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Olsztynie
z 21 maja 2024 r., VI Ca 77/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje od Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Olsztynie na rzecz adwokata P. B. wynagrodzenie w kwocie 240 (dwieście czterdzieści) złotych obejmujących należną stawkę podatku od towarów i usług tytułem udzielonej uczestnikowi z urzędu pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

[dr]

UZASADNIENIE

Uczestnik – H. K. wniósł skargę kasacyjną na postanowienie Sądu Okręgowego w Olsztynie z 21 maja 2024 r. oddalające jego apelację w sprawie o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398 § 1 pkt 4 k.p.c., z uwagi na naruszenie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia

19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 ze zm., dalej „u.o.z.p.”).

W ocenie skarżącego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż w sprawach o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego przesłuchanie biegłego na rozprawie powinno być podstawowym standardem, skoro zgodnie z art. 46 ust. 2 u.o.z.p. dowód ten ma charakter obligatoryjny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Nie oznacza to, że przedmiotem oceny Sądu Najwyższego nie może być kwestia, czy spełnione zostały przesłanki z art. 24 ust. 1 u.o.z.p., jednak ocena ta powinna odnosić się wyłącznie do faktów ustalonych w zaskarżonym orzeczeniu. W oparciu o powyższe należy uznać, że przy rozpoznaniu skargi kasacyjnej możliwe jest badanie, czy ustalony zespół okoliczności faktycznych należy zakwalifikować jako przemawiający za tym, iż dotychczasowe zachowanie osoby wskazuje na to, że z powodu zaburzeń psychicznych zagraża ona bezpośrednio swojemu życiu albo życiu lub zdrowiu innych osób, a zachodzą wątpliwości, czy jest ona chora psychicznie. Okoliczności te nie mogą jednak podlegać modyfikacjom ani uzupełnieniom postulowanym przez stronę, lub wynikającym z własnych ustaleń Sądu Najwyższego.

Należy wskazać, że skarżący nie wykazał skutecznie oczywistej zasadności skargi, ze względu na podniesione zarzuty. Zgodnie z art. 24 ust. 1 u.o.z.p. osoba, której dotychczasowe zachowanie wskazuje na to, że z powodu zaburzeń psychicznych zagraża bezpośrednio swojemu życiu albo życiu lub zdrowiu innych osób, a zachodzą wątpliwości, czy jest ona chora psychicznie, może być przyjęta bez swojej zgody do szpitala w celu wyjaśnienia tych wątpliwości. Sformułowanie

„dotychczasowe zachowanie” jest niedookreślone i może oznaczać postępowanie zarówno w przeszłości, trwające przez pewien czas, jak również jednorazowy incydent o takim natężeniu, że wywołuje wątpliwości co do zdrowia psychicznego i stanowi zagrożenie życia tej osoby albo zdrowia lub życia innych osób (zob. postanowienie SN z 12 października 2018 r., V CSK 166/18).

Warto zaznaczyć, że art. 46 ust. 2 ustawy z 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego dopuszcza możliwość rozstrzygnięcia sprawy o wypisanie ze szpitala psychiatrycznego na podstawie opinii jednego lekarza psychiatry, uznając, że doniosłość, rodzaj i charakter sprawy nie wymagają, żeby w każdym wypadku opinię wydawało dwóch lub więcej lekarzy. Możliwość uzyskania opinii kilku lekarzy pozostawiona została ocenie sądu, w zależności od okoliczności danego przypadku (zob. postanowienie SN z 13 kwietnia 1999 r., II CKN 257/98).

Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że w niniejszej sprawie bezsporne jest wystąpienie przesłanki behawioralnej przyjęcia uczestnika do szpitala psychiatrycznego. Z opinii sądowo-psychiatrycznej z 19 grudnia 2023 r. wynika, że uczestnik w dniu przyjęcia do szpitala od kilku dni odmawiał przyjmowanie posiłków, płynów oraz leków, w celach samobójczych, co stwarzało bezpośrednie zagrożenie dla jego zdrowia i życia. W trakcie hospitalizacji stwierdzono również u uczestnika chorobę psychiczną w postaci otępienia. Zatem te zachowania w pełni uzasadniały wątpliwości co do jego stanu psychicznego i uzasadniały podejrzenie choroby psychicznej o obrazie epizodu depresyjnego. Tym samym Sądy *meriti* prawidłowo uznały, że przyjęcie uczestnika do szpitala było uzasadnione.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi z urzędu orzeczono stosownie do § 14 pkt 27 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 763).

[dr]

[a.t]